

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

Фізико-математичний факультет

**Збірник тез доповідей учасників
XX Всеукраїнської науково-методичної конференції
здобувачів вищої освіти та молодих вчених
«НАУМОВСЬКІ ЧИТАННЯ», присвяченої
300-річчю з дня народження Григорія Сковороди**

3-4 листопада 2022 року

Харків – 2022

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Бойчук Юрій доктор педагогічних наук, професор, завідувач ректор ХНПУ імені Г. С. Сковороди (Голова оргкомітету);

Бережна Світлана доктор філософських наук, професор, проректор з наукової, інноваційної і міжнародної діяльності ХНПУ імені Г. С. Сковороди (заступник Голови оргкомітету);

Пономарьова Наталія доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інформатики, декан фізико-математичного факультету ХНПУ імені Г.С. Сковороди (заступник Голови оргкомітету);

Жерновникова Оксана доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди; кафедри математики ХНПУ імені Г. С. Сковороди (заступник Голови оргкомітету);

Сіра Ірина доцент кафедри математики ХНПУ імені Г. С. Сковороди, (секретар оргкомітету);

Боярська-Хоменко Анна доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Олефіренко Надія доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри інформатики ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Масич Віталій доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри фізики ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Басенко Ольга здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, в. о. голови студентської ради фізико-математичного факультету;

Худас Анна здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, голова волонтерського комітету студентської ради фізико-математичного факультету.

Рекомендовано вченою радою фізико-математичного факультету Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
протокол № 7 від 31 січня 2023 р.

Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
Протокол № 2 від 15 лютого 2023 р.

Матеріали XX науково-методичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених «Наумовські читання», присвяченої 300-річчю з дня народження Григорія Сковороди [Електронний ресурс] (3-4 листопада 2022 р., м. Харків) / за заг. ред. Жерновникової О.А. / ХНПУ ім. Г. С. Сковороди. Харків : ХНПУ, 2022. – 436 с.

©Харківський національний педагогічний університет ім. Г. С. Сковороди

Еволюція технології енергонезалежної швидкісної оперативної пам'яті на основі магнето-резистивної структури

Ольга Юрченко, викладачка кафедри фізики і хімії ХНПУ імені Г. С. Сковороди, **Дарія Бондаренко**, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди, **Марія Дяченко**, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди. **329**

Поляризаційна модова дисперсія в оптоволоконному середовищі

Ольга Юрченко, викладачка кафедри фізики і хімії ХНПУ імені Г. С. Сковороди, **Катерина Клокова**, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди.....**331**

Принцип функціонування термінальних мультиплексорів первинних мереж SDH

Ольга Юрченко, викладачка кафедри фізики і хімії ХНПУ імені Г. С. Сковороди, **Ірина Котенко**, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди.**334**

Розвиток мезонної теорії ядерних сил Юкави

Ольга Юрченко, викладач кафедри фізики і хімії ХНПУ імені Г. С. Сковороди, **Катерина Ковічинська**, здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди.**337**

ОСВІТНІ, ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

Ж.-Ж. Руссо, Й. Г. Песталоцці та Ф. Фребель у ідейному підґрунті трудової школи за Я. Чепігою (Зеленкевичем)

Олена Костенко, здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди.....**340**

Музична освіта в КНР: тенденції розвитку

Чжоу Тінтін, здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди.....**342**

Структура самоосвітньої компетентності школярів як педагогічна проблема

Ірина Майстриук, здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди.....**345**

Робота студентського самоврядування в умовах онлайн-навчання

Дар'я Молчанова, здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди.....**347**

СТРУКТУРА САМООСВІТНЬОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ШКОЛЯРІВ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

Харківський національний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди

Анотація. В сучасному світі продуктивна самоосвітня особистості неможлива без наявності у неї специфічних знань, умінь, навичок та особливої умотивованості. Стаття присвячена встановленню сутності основних компонентів структури самоосвітньої компетентності школярів в сучасних умовах.

Ключові слова: самоосвіта школярів, самоосвітня компетентність, інтегративний підхід, компоненти, мотиваційно-ціннісний компонент, змістовно-процесуальний, контроль-но-рефлексивний.

Постановка проблеми. В умовах сучасного освітнього середовища проблематика формування та дослідження структури самоосвітньої компетентності школярів потребує більш детального вивчення. З одного боку, зростають обсяги та складність знань, вимоги до активної позиції особистості у самоосвіті, а з іншого здобувачі освіти одержують доступ до унікальних інструментів самоосвіти, які ґрунтуються на інноваційних інформаційно-комунікаційних технологіях. Для продуктивної самоосвітньої діяльності особистість повинна мати специфічні знання, уміння, навички та має бути особливо умотивована.

Аналіз актуальних досліджень. Вивчення структури самоосвітньої компетентності розглядається у роботах таких науковців, як Н.Коваленко, Л.Білоусова, О.Кісельова, В.Гайда, І.Мося, І.Федь, І.Вікторенко, Н.Вовк, О.Копил, Н. Довматович та інші. Аналіз психолого-педагогічних досліджень засвідчує, що вченими пропонується виділення у структурі самоосвітньої компетентності окремих взаємозалежних та взаємообумовлених компонентів, у кожному з яких вагоме місце займає володіння сучасними прийомами та інструментами здійснення самоосвітньої діяльності.

Мета роботи полягає у встановленні основних компонентів структури самоосвітньої компетентності школярів в сучасній освіті.

Виходячи з інтегративного підходу, самоосвітня компетентність учня закладу загальної середньої освіти розуміється як інтегрована якість особистості, яка визначається знаннями, самоосвітніми вміннями та навичками; спрямованістю на здобуття освіти протягом життя, мотиви та прагнення до самоосвітньої діяльності; формуються навички самоконтролю та рефлексії, самооцінювання навчальної діяльності (Maistriuk, Ponomarova; 2022).

На нашу думку, можна простежити збіги у підходах до виділення компонентів самоосвітньої компетентності. Так, науковці виділили компоненти, пов'язані зі знаннями та вміннями, мотиваційно-ціннісний

компонент та рефлексивний компонент. Водночас наведені визначення не можуть бути безпосередньо застосовані до учнів закладів загальної середньої освіти, оскільки потребують уточнення відповідно до періоду їх розвитку.

Проведений аналіз психолого-педагогічних досліджень дає підстави для окреслення структури самоосвітньої компетентності школяра компонентів, які мають мотиваційно-ціннісний, змістовно-процесуальний та контрольньо-рефлексивний зміст. Виділені компоненти, як свідчать результати проведеного дослідження, мають певну специфіку, і їх розвиток має відбуватися цілеспрямовано (Майстриук, Пономарьова; 2022).

Мотиваційно-ціннісний компонент визначається активністю школярів, потребою у самовдосконаленні, прагненням до самоосвітньої діяльності, особистісною настановою на досягнення самоосвітньої мети, усвідомленням цінності самоосвіти в сучасному світі. Змістовно-процесуальний компонент визначається володінням базовими знаннями школярів про самоосвітню діяльність та її інструменти, здатністю планувати власну навчально-пізнавальну діяльність і керувати нею, уміннями здійснювати добір відповідних видів і прийомів самоосвітньої діяльності; умінням доцільно застосувати засоби інформаційно-комунікаційних технологій у самоосвіті. Контрольно-рефлексивний компонент визначається здатністю школярів здійснювати активний самоконтроль освітньої діяльності; навички рефлексії та самоаналізу освітньої діяльності; адекватністю оцінки школярами власних досягнень під час вирішення пізнавальних завдань із використанням сучасних інструментів.

Таким чином, важливим показником здатності і готовності школярів до самоосвітньої діяльності є сформованість у них компонентів самоосвітньої компетентності, для чого мають бути створені відповідні умови, що уявляється перспективним напрямом подальших досліджень.

Список використаних джерел

1. Maistriuk I., Ponomarova N. Concept Content and Structure of Self-Educational Competence of School Students in the Modern Educational Space. *Scientific International Journal: Educational Challenges (Volume 27, Issue 2)*, H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, 2022. P. 122-137.

2. Майстриук І.С., Пономарьова Н.О. Зміст складових самоосвітньої компетентності школяра в умовах цифровізації освіти. *Інноваційні педагогічні технології в цифровій школі: збірник тез доповідей IV Всеукраїнської (з міжнародною участю) науково-практичної конференції молодих учених* (м. Харків, 11-12 травня 2022 року). Харків, 2022. С. 141-143.

Maistriuk I.S.

STRUCTURE OF SELF-EDUCATIONAL COMPETENCE OF SCHOOL STUDENTS AS A PEDAGOGICAL PROBLEM

Abstract. In the modern world, a productive self-educated individual is impossible without specific knowledge, abilities, skills and special motivation.

The article is devoted to establishing the essence of the main components of the structure of self-educational competence of school students in modern conditions. The basis for the study was the application of an integrative approach to determining the essence of self-educational competence of school students.

Key words: self-education of school students, self-educational competence, integrative approach, components, motivational-value component, substantive-procedural, control-reflective.

УДК 378.1(477):371.83

Молчанова Д.О.

РОБОТА СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ

Харківський національний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди

Анотація. Студентське самоврядування в закладах вищої освіти – один із чинників формування активної особистості громадянина. В Україні студентське самоврядування набуває особливих рис та навіть певних нових можливостей завдяки інноваційному онлайн-формату. В статті узагальнено досвід роботи різних форм студентського самоврядування в умовах онлайн-навчання.

Ключові слова: студентське самоврядування, заклади вищої освіти, підготовка майбутніх учителів, онлайн-навчання.

Постановка проблеми. Сучасний світ вимагає від особистості активності, свідомості, небайдужості до усіх подій суспільного життя. У цьому ракурсі робота студентського самоврядування в закладах вищої освіти – один із чинників формування активної особистості громадянина.

Аналіз актуальних досліджень. В залежності від рівня студентське самоврядування здійснюється у студентській групі, в межах курсу, факультету, інституту гуртожитку, закладу вищої освіти тощо. Проблематика організації роботи студентського самоврядування була представлена у низці робіт науковців, серед яких вирізняються І. В. Зайченко, С. А. Калашнікова, В. В. Камишин, Н. Г. Ничкало, І. Ф. Прокопенко, В. І. Рябченко, О. М. Слюсаренко, Ж. В. Таланова, Г. В. Троцько, М. І. Шкіль та інші. У наукових працях виокремлюють такі форми роботи студентського самоврядування як: збори, студентський парламент, рада, сенат, колегія, студентські спілки та комітети, студентські ради, профспілкові комітети та бюро, молодіжні громадські організації, штаби, сектори, центри, клуби за інтересами, творчі об'єднання тощо (Трибулькевич, 2016). Аналіз теоретичних досліджень засвідчує, що усі вчені сходяться у думці, що робота студентського самоврядування (у тому числі у методах, формах, засобах тощо) визначається